

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

GAZETECİLİK

REDAKSİYON 2

Ankara, 2013

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR.....	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ 1	3
1. AJANS HABERİNDEN REDAKSİYON	3
1.1. Ajans Haberi Niçin Kullanılır?	4
1.2. Ajans Haberinden Redaksiyon Yöntemleri	5
1.2.1. Ajans Haberinden Redaksiyon Yaparken Dikkat Edilmesi Gerekenler	9
UYGULAMA FAALİYETİ	11
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	13
ÖĞRENME FAALİYETİ-2.....	14
2. YAYIMLANAN HABERDEN REDAKSİYON	14
2.1. Diğer Medya Kuruluşlarında Yayınlanan Haberden Redaksiyon	14
2.2. Kendi Gazetecilik Kuruluşunda Yayınlanan Haberin Redaksiyonu.....	16
UYGULAMA FAALİYETİ	18
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	20
MODÜL DEĞERLENDİRME	21
CEVAP ANAHTARLARI.....	23
KAYNAKÇA.....	24

AÇIKLAMALAR

ALAN	Gazetecilik
DAL/MESLEK	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	Redaksiyon 2
MODÜLÜN TANIMI	Kitle iletişim araçlarında yayımlanan haberleri farklı tekniklerle yeniden yazmayla ilgili bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
YETERLİK	Redaksiyon yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında kitle iletişim araçlarında yayımlanan haberleri farklı tekniklerle yeniden yazabileceksiniz. Amaçlar <ol style="list-style-type: none"> 1. Ajans haberinden redaksiyon yapabileceksiniz. 2. Yayımlanan haberden redaksiyon yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Sınıf ortamında projeksiyon, gazeteler, dergiler, TV, İnternet, ajans bültenleri, Türkçe sözlük, imla kılavuzu
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her bir öğrenme faaliyetinden sonra kendi kendinizi değerlendirebileceksiniz. Ayrıca modül sonunda öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayarak modülle kazanmış olduğunuz yeterliği değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Gazetecilik ilk zamanlarda “haberın üretimi” olarak görülürken, günümüzde giderek “haberın yeniden üretimi” şeklini almaktadır. Dünyanın küresel bir köy hâlini aldığı günümüzde, gazeteciliğin de haber üretmekten çok üretilen haberin “seçilmesi”, “ayıklanması” ve “yeniden düzenlenmesine” dönüşüğünü söylemek abartılı olmaz.

Bu modülde, üretilen ve çeşitli kaynaklarda habere veya yazıya dönüşmüş bilgilerin yeniden üretimi ile ilgili yöntemleri tanıyacak, bu bilgilerin hangi kurallar ve ilkeler çerçevesinde kullanılabilceğini göreceksiniz.

Meydana gelen bir olay veya olguyu okurlara sunarken birden fazla ajans veya kaynaktan yararlanarak haberi oluşturmak, her şeyden önce konunun eksiksiz sunulması olanağını sağlamaktadır. Birden fazla kaynaktan faydalanarak haberi yeniden oluşturmak, hedef kitlenin farklı görüş, düşünce veya yaklaşımlardan haberdar olmasına olanak vermektedir.

Yine gelişen teknoloji ve iş bölümü sayesinde oldukça fazla mesleki veya uzmanlık gerektiren yayım çıkmaktadır. Genellikle bu yayımların okur kitlesi dar ve elittir. Örneğin mimarlık, mühendislik dergileri bu alandaki uzmanlara, tıp dergileri hekimlere hitap etmektedir. Gazeteciler, bu dergilerdeki yazı, inceleme veya bilimsel makaleleri alıp kendi genel okur kitlesinin okuyabileceği şekle dönüştürmekte, bir anlamda haberi yeniden üretmektedirler. Bu üretim ise belli ilkelere göre yapılmaktadır.

Sizler bu modülde dergi ve gazetelerdeki haberlerden, ajans haberlerinden ve gazetelerin daha önce yayımlanmış kendi haberlerinden yararlanarak yaptıkları haber üretim ve redaksiyon uygulamalarını öğreneceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ

AMAÇ

Ajans haberinden redaksiyon yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Günlük üç gazeteyi beş gün süreyle takip ederek yayımladıkları ajans haberlerini belirleyiniz. Gazetelerde yer alan benzer konulu ajans haberlerini karşılaştırarak farklılıklarını değerlendiriniz.

1. AJANS HABERİNDEN REDAKSİYON

Haber ajansları sahip oldukları olanaklar ve devamlı geliştirdikleri teknolojileri sayesinde haber alma ve yayma işlevlerini, öteki kitle iletişim araçlarına oranla daha çabuk yerine getirmektedir. Kitle iletişim araçları kendi olanaklarıyla evrensel, ulusal ve yöresel düzeyde gelişen tüm haberleri derleme gücüne sahip değildiler. Bu nedenle, çok yaygın iletişim ağlarına sahip haber ajanslarının bültenlerinden yararlanırlar.

Haber ajansları, haberleri ya da haber üretimine ilişkin malzemeleri, öteki kitle iletişim araçlarına dağıtmak için toplarlar. Haber ajanslarının bu işlevlerinin öteki kitle iletişim araçlarına sağladığı en büyük yarar, ham bilginin bulunup ortaya çıkartılmasındaki düşük maliyettir. Çünkü belirli bir abone ya da satın alma bedeli karşılığında birçok habere zahmetsiz ulaşma olanağı bulurlar. Bu hizmetin bir de sakıncalı yönü vardır. Bu sakınca da ajans haberlerinin, öteki kitle iletişim araçları arasındaki rekabet ortamında, bir ölçüde tek düzeliğe yol açmasıdır. Çünkü ajansların ürettikleri haber ve habere ilişkin malzemeler, aynı anda birçok müşteriye ulaştırılmaktadır. Bu haberlerin doğrudan kullanımı da, yoğun rekabet ortamındaki öteki kitle iletişim araçlarının, kendilerine özgü bir görünüm yaratmalarını engelleyici olmaktadır.

Ancak öteki kitle iletişim araçlarının yöneticileri, bu sakıncayı ortadan kaldırmak amacıyla redaktörleri görevlendirmişlerdir. Böylece herhangi bir ajanstan gelen haber ve haber malzemeleri, çoğu kez öteki ajansların aynı konudaki haberlerinin yanı sıra özel kaynaklardan ulaştırılan bilgilerle de desteklenmekte ve söz konusu kitle iletişim aracının yayım politikasına uygun bir biçimde yeniden yazılarak ya da düzenlenerek kullanılmaktadır.

Bütün kitle iletişim araçları, haber ajanslarından geçen haberler üzerinde redaksiyon işlemi yaparlar. Redaksiyon işleminde genelde yerel, bölgesel veya ulusal bir hava vermek için haber ajanslarından aldıkları haberleri kendi yayım kuruluşunun istihbaratı ile birleştirmek kullanılan en yaygın yoldur. Ayrıca redaksiyon işlemi çeşitli haber ajanslarından geçen haberleri birleştirmek için de kullanılır.

Ülkemizdeki uygulamada haber ajanslarından geçen haberler üzerinde redaksiyona başvurularak gazetelerin sayfaları hazırlanmakta; radyo, televizyon haber bültenleri düzenlenmektedir. Pek çok küçük ve orta boy gazete Anadolu Ajansı'ndan geçen haberlerin redaksiyonu ile çıkabilmektedir. Gazetelerimizde kullanılan dış kaynaklı haberlerin çoğunluğu ise Anadolu Ajansı'nın yabancı haber ajanslarından çevirerek dağıttığı dış kaynaklı haberlerdir.

Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Konya, Adana gibi kentlerde çıkan gazetelerin hemen hemen hepsi öncelikle Anadolu Ajansı'nın geçtiği haberlerden yararlanmakta bunlara kendi istihbaratını katmaktadır. İstanbul gazeteleri ise Anadolu Ajansı'nın yanında ANKA, İhlâs Haber Ajansı ve Doğan Haber Ajansı'nın yazılı, görüntülü haberlerinden yararlanmaktadır. Özel radyo ve televizyon kanalları da kendi istihbaratlarının yanı sıra çeşitli haber ajanslarının haberlerini redakte ederek yayımlamaktadır.

ABD ve pek çok batı ülkesinde haber ajanslarınca radyo ve televizyonlar için hazırlanmış haberlerin geçilmesi oldukça yaygın bir uygulamadır. Ülkemizde de Anadolu Ajansı'na ait Görüntülü Haber AŞ ile İhlas Haber Ajansı, Doğan Haber Ajansı aboneli olan televizyon kuruluşlarına görüntülü haber hizmeti sunmaktadır.

Ülkemizde ajans haberinden redaksiyon, yaygın olarak *İnternet* gazeteciliğinde uygulanmaktadır. *İnternette* habercilik yapan web sitelerinin içeriğine göz atıldığında büyük bir bölümünün içerik açısından benzer olduğu, aynı haberlerin bazen kaynak göstermek yoluyla bazen de kendi ürettiymiş gibi pek çok sitede kopyalandığı görülmektedir. Çoğu haber sitesinin az sayıda elemanı bulunmakta, bu kişiler de özgün haber üretmek yerine derleme habercilik yapmaktadırlar. Haber sitelerinin temel haber kaynağı ajanslardır. Bu siteler sıcak haber gereksinimini ajanslardan sağlamaktadır. (*İnternet Haberciliği* modülünde bu konuyla ilgili ayrıntılı bilgilere yer verilmiştir.).

1.1. Ajans Haberi Niçin Kullanılır?

Haber ajansları; yaygın örgütlenmeleri, yoğun haber üretimleri gibi temel iki nedenden dolayı kitle iletişim araçlarının gereksinim duydukları kuruluşlardır. Birçok haberin ajanslar tarafından derlenmesi kitle iletişim araçlarının haber maliyetlerini önemli ölçüde azaltmaktadır.

Ancak haber maliyetlerinin düşürülmesi, ajans haberlerinin kullanılması için tek etken değildir. Tasarruf ilkesinin yanı sıra ajans haberlerinin kullanılmasında başka etkenler de devreye girmektedir. Bir kitle iletişim aracı, ajans haberine şu nedenlerden dolayı gereksinim duyar:

“Bu haber bizde yok, kullanalım.”

Kitle iletişim araçları yönetimi, çoğu kez çeşitli nedenlerle bazı haberlerden “haberdar” olamamaktadırlar. Özellikle coğrafi uzaklık, fiziki ve teknik olanakların yetersizliği ya da iletişim eksikliği gibi nedenlerle izlenememiş bir haber, haber ajansı tarafından verilirse kullanılmaktadır.

“Bu haberi ancak ajans verir.”

Habercilikte öyle anlar vardır ki belirli düzeyde uzmanlaşma ya da çok yakın ilişki gerektirir. Süreç içinde yayımladıkları haber verilerinde değişiklik yapmayan haber ajansları, belirli kaynaklar tarafından tercih edilir olmuşlardır. Bu nedenle kitle iletişim araçları, yine süreç içindeki deneyimleriyle sonuç alamama riski bulunan bazı haberler için gereksiz çaba harcamak yerine, o haberleri ajanstaki beklemeyi tercih ederler.

“Bu haberi ajans verir, izlemeye gerek yoktur.”

Öyle haberler vardır ki günlük ajans bültenleri içinde yer almaları olağandır. Resmî Gazete’de yayımlanan bazı rutin kararnameler, çok büyük değişiklikler olmayacaksa hava durumu bültenleri, yine enflasyonda artış ya da devalüasyon belirtisi taşımayan günlük döviz kuru açıklamaları, yerel yönetimlerin bazı duyuruları ya da kara yollarındaki trafik akışına ilişkin bilgiler gibi.

“Bu haberi ajans da verdiyse haber doğrudur.”

Yine bazı kritik haberler üzerinde kuşkular varsa kitle iletişim araçları, bu haberlerin son teyidini (onayını) ajans bültenlerinden yapmak isterler. Binlerce aboneye ulaştırılmak için hazırlanan ajans haberinin doğruluğu, bazı istisnalar dışında, kesindir.

“Bu konuda ajans haberini bekleyelim.”

Bazı haberlerde görevli bir tek muhabir tarafından tüm verileri derlemek çok zordur. Bu nedenle, yazı işleri yetkilileri; “Yanlışlık yapmayalım, haberimizde hata varsa ajans haberini inceleyerek düzeltelim, eksiklikleri giderelim.” düşüncesiyle hareket ederler.

1.2. Ajans Haberinden Redaksiyon Yöntemleri

Ajans haberleri, gazetelerin en temel haber girdilerini oluşturur. Bir büyük medya organizasyonunun haber merkezine abone olunan yerli haber ajansları ve organizasyonun haber servislerinden günde ortalama bin haber gelir.

Abone oldukları haber ajanslarından gelen haberler, gazetelerin haber merkezlerinde iki işlemden geçirilir. Birincisi tiriyaj, ikincisi de redaksiyondur. Tiriyaj, abone olunan yerli

haber ajanslarından gelen haberlerin konularına göre sınıflandırılarak istihbarat, ekonomi, dış haberler, kültür-sanat gibi ilgili servislere gönderilmesidir.

Tiriyajda sınıflamanın yanı sıra “gate keeping” yani eşik bekçiliği işlemi de yapılır. Gelen haberlerin gazetenin yayım kimliğine ve yayım politikasına göre ayrımı gerçekleştirilir. Daha sonra bu haberler sınıflandırılır. Diğerleri “haber çöplüğüne” gider. Bu haberleri tasnif etme görevi öncelikle haber merkezine aittir.

Havuz sistemi olan medya organizasyonlarında ise ajans haberleri haber havuzunda toplanır. Bu haberler sayfa editörleri tarafından sorumlu oldukları sayfaların havuzlarına atılır. Ajans haberini seçen editörlerin ismi sistemde belirtilir. Böylece aynı haberin birden fazla sayfa için seçilmesinin önüne geçilmiş olur.

Gazetelerin haber servislerinde değerlendirmeye alınan ajans haberleri, farklı yöntemlerle redakte edilir. Bu yöntemleri başlıklar hâlinde ve örneklerle şöyle sıralayabiliriz:

- **Haberin başlığında ve girişinde anlatım açısından ufak değişiklikler yapılır ya da haber, anlatımına dokunulmadan aynen yayımlanır. Her iki durumda da kısaltmalar yapılabilir.**

Örnek - 1

anka
HABER AYRINTI

-..... MEMURLARIN EK ZAM TALEPLERİNE SOĞUK

08 Haziran 2006 Perşembe 12:31

-Devlet Bakanı ....., enflasyonun hedef üzerine gerçekleşmesi olasılığına karşı memur maaşlarına zam yapılmasına sıcak bakmadığını ortaya koydu.

-.....: "Biz birçok kesime yılbaşında maaş ayarlamalarını yaparken enflasyonun oldukça üzerinde artışlar yapmıştık. Dolayısıyla yılsonu enflasyon gerçekleşmesi kesinleşmeden bu tür konuları gündeme getirmeni doğru bulmuyorum." dedi.

-O kadar "hareketli" bir ortamda yılsonu ile ilgili kati tahminler ve projeksiyonların yapılmasını "son derece sakıncalı" bulduğunu ifade eden ....., bütçe gelirleri artsa bile harcamaların artmayacağını belirterek faiz dışı fazlanın daha yüksek olabileceğini de söyledi.

ANKARA(DİŞ)- - Devlet Bakanı ve Başmüzakereci ....., enflasyonun hedefin üzerinde gerçekleşmesi olasılığı karşısında memur maaşlarına ek zam yapılmasına sıcak bakmadığını ortaya koydu. ....., "Biz birçok kesime yılbaşında maaş ayarlamalarını yaparken enflasyonun oldukça üzerinde artışlar yapmıştık. Dolayısıyla yılsonu enflasyon gerçekleşmesi kesinleşmeden bu tür konuları gündeme getirmeyi doğru bulmuyorum." dedi.

..... AB sürecine ilişkin çalışmalar konusunda bilgi vermek üzere düzenlediği basın toplantısında ekonomideki son gelişmeler ile ilgili soruları da yanıtladı. Türk ekonomisinin iç ve dış her türlü gelişmeye karşı çok daha dayanıklı bir yapıya sahip olduğunu ifade eden ....., AB ile müzakere sürecini başlatan Türkiye'nin statüsünün değiştiğini kaydetti. .... "İnişli çıkışlı bir yoldan gideceğiz. Ancak yolumuzdan sapmayacağız." dedi.

Para Politikası Kurulu'nun enflasyonun daha da yükselebileceği saptamasını yapması ve

memurların ek zam talebinde bulunmasına ilişkin soruları da yanıtlayan ....., zam taleplerine soğuk bir yaklaşım gösterdi. ....şunları söyledi:
"Biz birçok kesime yılbaşında maaş ayarlamalarını yaparken enflasyonun oldukça üzerinde artışlar yapmıştık. Dolayısıyla yılsonu enflasyon gerçekleşmesi kesinleşmeden bu tür konuların gündeme getirmesini doğru bulmuyorum, çünkü piyasaların o kadar hareketli olduğu bir ortamda yılsonu enflasyonu ile ilgili çok kati rakamlar, kati tahminler, projeksiyonlar söylene dâhi yanılma payı yüksektir. O kadar hareketli bir ortamda yılsonu ile ilgili çok kati rakamlar, projeksiyonlar yapıp ona göre karar alınması son derece sakıncalıdır."
....., hükümetinin faiz dışı fazla hedefine ulaşabilmek için belli bir bütçesi bulunduğunu belirtti. Bir kaç hafta önce yapılan açıklamaları anımsatan ....., bütçe gelirlerinin beklenenden fazla olması hâlinde bunu harcamayacaklarını, dolayısıyla faiz dışı fazlanın daha yüksek gerçekleşebileceğini yineledi.
PPK ÜYESİNİN DEĞİŞMESİ
Para Politikası Kurulu'ndaki boş üyeliğe.....'ın atanmasını da değerlendiren ....., kurulun bir üyesinin Banka Meclisi tarafından Meclis üyeleri arasından seçildiğine işaret etti. ....: " Banka Meclisi kendi arasında seçtiği, kendi kendine seçtiği, bir üyeyi Para Politikası Kurulu üyesi olarak atamaktadır." diye konuştu.
(CN/ERD/ANKA) 8.6.2006

..... memurların zam taleplerine soğuk

Mayıs ayı enflasyonunun yüksek çıkması nedeniyle memur maaşlarına zam yapılmasına sıcak bakmadığını belirten Devlet Bakanı ....., 'Bu tür konuların gündeme getirilmesini doğru bulmuyorum' dedi.

Devlet Bakanı ve Başmüzakereci ....., enflasyonun hedefin üzerinde gerçekleşmesi olasılığı karşısında memur maaşlarına ek zam yapılmasına sıcak bakmadığını belirtti. ....: "Biz birçok kesime yılbaşında maaş ayarlamalarını yaparken enflasyonun oldukça üzerinde artışlar yapmıştık. Dolayısıyla yılsonu enflasyon gerçekleşmesi kesinleşmeden bu tür konuları gündeme getirmeyi doğru bulmuyorum." dedi.

AB sürecine ilişkin çalışmalar konusunda bilgi vermek üzere düzenlediği basın toplantısında konuşan ....., şunları söyledi:

"Büyük kesime yılbaşında enflasyonun oldukça üzerinde artışlar yapmıştık. Dolayısıyla yılsonu enflasyon gerçekleşmesi kesinleşmeden bu tür konuların gündeme getirilmesini doğru bulmuyorum, çünkü piyasaların o kadar hareketli olduğu bir ortamda yılsonu enflasyonu ile ilgili çok kati rakamlar, kati tahminler, projeksiyonlar söylene dâhi yanılma payı çok yüksektir. O kadar hareketli bir ortamda yılsonu ile ilgili çok kati rakamlar, projeksiyonlar yapıp ona göre karar alınması son derece sakıncalıdır."

- **Haber başlığı, girişi ve gövdesi değiştirilerek farklı bir üslupla yeniden yazılır. Bu uygulamada ajans haberinde öne çıkarılan unsur değiştirilerek gazetenin yayım politikasına göre önemli gördüğü unsur başa çekilir. Habere background niteliğindeki bilgiler de eklenebilir.**
- **Ajansın kısa haber olarak geçtiği bazı haberler, gazeteler tarafından önemli görülerek geliştirilir. Bu tür durumlarda haber, yeni bilgiler eklenerek redakte edilir. Aşağıda vereceğimiz örnekte de göreceğiniz gibi gazetede yayımlanan haber, ajansın geçtiği habere göre daha geniş içeriktedir.**

Özel hastanelerde 1doktor günde en fazla 30 hastaya bakabilecek. SSK, özel hastanelerle yaptığı protokole, “Bir doktor, günde en fazla 30 SSK’lı hastaya bakacak.” maddesi ekledi. SSK özel hastanelerle yaptığı protokole yeni bir düzenleme getirdi. Buna göre bir doktor, günde sadece 30 SSK’lı hastaya bakacak. Bu sayı gün içinde aşılmayacak.

HER HASTAYA 15 DAKİKA

Özel hastanelerdeki hizmetler göz önüne alındığında; “hastaların yoğun başvurusu nedeniyle muayene süresinin kısalması”, “ameliyat için bekleme sürelerinin artması” gibi sebeplerle böyle bir uygulama başlatılmıştır. Her hastaya en az 15 dakika bakılmasını amaçladıklarını söyleyen SSK yetkilileri, daha önce özel hastanelerdeki doktorların sınırsız sayıda SSK’lı hastaya baktıklarına işaret etti. Bu durumda doktorlar saatte 4 hastaya bakacak. SSK’lı hastaların uygulamadan memnun kalıp kalmayacakları ise önümüzdeki günlerde belli olacak.

160’TAN FAZLA HASTANEYLE ANLAŞMA İMZALANDI

Edinilen bilgiye göre, Türkiye’de yaklaşık 300 özel hastane bulunurken SSK bu hastanelerin 160’ından fazlasıyla anlaşma imzaladı. (ANKA)

- **Ajans haberi, gazetenin aynı konuyla ilgili haberine ek olarak kullanılabilir. Bu yöntem uygulanırken, ajans haberi genelde kutu içine alınarak asıl haberin yan unsuru olarak redakte edilir.**

Örneğin; TBMM'nin de yürürlüğe giren sosyal güvenlik sistemiyle ilgili kanunun haberini ele alalım. Kanun ilk etapta basına siyasilerin demeçleri şeklinde yansır. Ancak ajanslar sadece bir demeçle yetinmezler. Söz konusu Kanun'un getirdiği yeni düzenlemenin kaç kişiyi etkilediğinin, bu kişilere nasıl yansıtılacağına tablosunu çıkarırlar. Background bilgileri yansıtırlar ya da kanunun uygulanması ile ilgili prosedürü detaylandırır. Gazeteler genelde yeni kanunun yürürlüğe girmesi ile ilgili hazırladıkları habere, ajanslardan geçen ve haberin farklı yönlerini yansıtan haberleri de kutular hâlinde ekleyerek yayımlarlar.

- **Ajans haberinden sadece önemli bilgileri içeren bölümler alınarak gazete haberinin eksik unsurları tamamlanır.**

Ajanslar; uluslararası sempozyumlar, zirveler, büyük toplumsal olaylar, kongreler gibi geniş kapsamlı haberleri genelde ekip hâlinde izlerler. Bu nedenle olayın tüm unsurlarını ayrıntılarıyla ve hızlı bir şekilde haberleştirerek abonelerine ulaştırırlar. Gazeteler, bu tür haberlerde olayı izleyen muhabirlerinin eksik bıraktığı unsurları, ajans haberlerinden tamamlarlar.

- **Farklı ajansların aynı konudaki haberleri birleştirilerek tek haber hâlinde yeniden yazılır.**

1.2.1. Ajans Haberinden Redaksiyon Yaparken Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Ajans haberleri bugünün tarihiyle yazılır. Dolayısıyla ajans haberini gazete haberine dönüştürerek redakte ederken tarihi “dün” olarak değiştirmek gerekir. Özellikle geniş kitleleri ilgilendiren sınav başvuruları, vergi ödemeleri gibi belirli tarihlerle sınırlı haberlerde bu kuralın gözden kaçırılması okuyucuları ve gazeteyi zor durumda bırakabilir.
- Ajans haberleri ayrıntılı olarak yazılır. Bunun nedeni haberde önemlilik unsurunun, haber iletiminde buldukları kitle iletişim araçlarının yayım politikası ve hedef kitlelerine göre değişmesidir. Önemlilik göreceli bir kavram olduğu için ajanslardan haberin içeriğini bütün ayrıntılarıyla vermeleri istenmektedir. Bu nedenle haberin ayrıntılarını atarak önemli unsurlarını belirleme işlemi redaksiyon sırasında yapılması gereken önemli işlemlerdendir.
- Ajans haberleri genelde ters piramit tekniğine göre yazıldığı için haberin girişinde verilen unsurlar, gövdesinde de tekrarlanabilir. Redaksiyon yapılırken haberde tekrar niteliğindeki bilgilerin ayıklanması gerekir.
- Ajans haberlerinin başlık formatı ana başlık ve spot başlıklar şeklindedir. Ana başlık haberle ilgili bir tarama yapıldığı zaman, habere en kolay ulaşılabilecek şekilde ve haberin özünü yansıtacak biçimde kısa ve öz yazılır. Haberi bir anlamda tanımlayacak niteliktedir. Haberde öne çıkarılması gereken başka

unsurlar varsa önem sırasına göre alt başlıklarla verilir. Üst başlık ve alt başlıklar kullanılmaz. Haber redakte edilirken genelde ajansın başlık formatı değiştirilir. Haberin başlıkları, gazetenin başlık formatına göre yeniden yazılır.

- Ajans haberinde kullanılan ara başlıklar da değiştirilerek, yeniden düzenlenebilir.
- Redaksiyon yapılırken ajansın haberde öne çıkardığı unsur değiştirilerek başlığa olayın farklı bir yönü yansıtılmışsa haberin girişinin (flaş) de buna göre yeniden düzenlenmesi gerekir.
- Redaksiyon yapılan haberde ajansın mahrecinin (AA, ANKA gibi.) belirtilmesi gerekir. Mahreç gösterme, ajansla yapılan abonelik sözleşmelerinin yanı sıra meslek etiği ve hukuksal açıdan da bir gerekliliktir.
- Basın Konseyi'nin Basın Meslek İlkeleri, "Ajanslardan alınan özel ürünlerin kaynağının belirtilmesine özen gösterilir." (md.8) kuralını getirmiştir. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin Gazetecinin Hak ve Sorumlulukları Bildirgesi'nde de "Gazeteci, başta ajans haberleri olmak üzere bir meslektaşının ve herhangi bir yayımın sunduğu bilgileri kullandığında mutlaka kaynağı belirtmelidir." ifadesi yer almaktadır. İstanbul'da 2003 yılında 58 haber ajansından 113 katılımcıyla düzenlenen Dünya Haber Ajansları Zirvesi'nin sonuç bildirgesinde, "Ajans haberlerini kullananların, haberi hangi ajanstan aldıklarını açıkça belirtmeleri sağlanmalıdır. Haber ajanslarının ürettiği haber, fotoğraf, görüntü ve diğer ürünlerin telif hakları için yasal koruma sağlanmalıdır." kararı alındı. Bu konuda 2004 yılında yürürlüğe giren 5187 sayılı Basın Yasası'nın ilgili hükümlerinden de yararlanılmaktadır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Uygulama faaliyetini yukarıda verdiğimiz, “İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, İstanbul'da kara ve deniz ulaşım araçlarının Kurban Bayramı süresince yüzde 50 indirimli hizmet vereceğini söyledi.” başlıklı haber üzerinde ya da öğretmeninizin belirleyeceği başka bir haber üzerinde yapabilirsiniz. Haberi dikkatli bir şekilde okuduktan sonra günlük bir gazetede yayımlanacak şekilde gerekli düzenlemeleri yaparak redakte ediniz. Uygulama faaliyetinizde eksik ya da hatalı gördüğünüz konularla ilgili öğrenme faaliyetine dönerek konuyu tekrar ediniz

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Haberi dikkatli okuyunuz.	
➤ Haberin içeriğini bozmadan girişini yeniden yazınız.	➤ Dikkatli olunuz ve ayrıntıları göz önünde bulundurunuz.
➤ Haberin gövdesini yeniden yazınız.	➤ Gerekli durumlarda yazım kılavuzu ve Türkçe sözlükten yararlanınız.
➤ Haberin başlığını yeniden yazınız.	➤ Haberi redakte ettikten sonra tekrar okuyunuz.
➤ Haberde gerekli kısaltmaları yapınız.	

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Haberi dikkatli okudunuz mu?		
2. Haberin içeriğini bozmadan girişini yeniden yazdınız mı?		
3. Haberin gövdesini yeniden yazdınız mı?		
4. Haberin başlığını yeniden yazdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise ölçme değerlendirmeye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Haber ajansları sahip oldukları olanaklar ve devamlı geliştirdikleri teknolojileri sayesinde haber alma ve yayma işlevlerini, öteki kitle iletişim araçlarına oranla daha ..... yerine getirmektedirler.
2. Ajans haberleri ..... tarihiyle yazılır. Dolayısıyla ajans haberini gazete haberine dönüştürerek redakte ederken tarihi ..... olarak değiştirmek gerekir.
3. Kitle iletişim araçları, sonuç alamama riski bulunan bazı haberler için gereksiz çaba harcamak yerine, o haberleri ..... tercih ederler.
4. Bir kitle iletişim aracının, ajans haberine gereksinim duyma nedenleri, “Bu Haber Bizde Yok, Kullanalım.”, “Bu Haberi Ajans Verir, İzlemeye Gerek Yoktur.”, “.....”, “Bu Konuda Ajans Haberini Bekleyelim.” şeklinde sıralanır.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

5. ( ) Ajans haberleri ayrıntılı olarak yazılır. Bunun nedeni haberde önemlilik unsurunun, haber iletiminde buldukları kitle iletişim araçlarının yayım politikası ve hedef kitlelerine göre değişmesidir.
6. ( ) Ajans haberinin ayrıntılarını atarak önemli unsurlarını belirleme işlemi tiriyağ sırasında yapılması gereken önemli işlemlerdendir.
7. ( ) Gazetelerde ajans haberleri redakte edilirken genelde başlık formatı üzerinde değişiklik yapılmaz.
8. ( ) Redaksiyon yapılırken ajansın haberde öne çıkardığı unsur değiştirilerek başlığa olayın farklı bir yönü yansıtılmışsa haberin girişinin (flaş) de buna göre yeniden düzenlenmesi gerekir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Yayımlanan haberden redaksiyon yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Sınıfta gruplar oluşturarak günlük gazetelerde dergilerin ve diğer gazetelerin haberlerinden redakte edilerek yayımlanan haberleri belirleyiniz. Gazetelerin özellikle dergilerden redakte edilen en az iki haberini seçerek söz konusu dergilerdeki haberlerle karşılaştırınız.

2. YAYIMLANAN HABERDEN REDAKSİYON

2.1. Diğer Medya Kuruluşlarında Yayımlanan Haberden Redaksiyon

Türü ne olursa olsun her haber medyası, okuyucularını, izleyicilerini dünyada veya yayımlandığı yörede olup biten önemli olay ve olgulardan haberdar etmek durumundadır. Söz konusu medyanın olayın meydana geldiği yerde muhabirinin, haber alacak kaynaklarının ve olanaklarının bulunup bulunmaması okuyucuların eksik bilgilendirilmesi için mazeret olamaz. Medya kuruluşları, kendi olanaklarıyla elde edemedikleri haberleri bir başka medya kuruluşundan alarak kullanabilirler. Bu durum özellikle, bir medya kuruluşunun kendi çaba, araştırma ve kaynaklarını kullanarak hazırladığı “atlatma haber” ya da “özel haber” olarak adlandırılan haber türleri için geçerlidir.

Diğer medya kuruluşlarında yayımlanan haberin redaksiyonu olarak adlandırdığımız bu uygulamaya; öncelikle geniş kitleleri ilgilendiren önemli haberlerde başvurulur. Bu tür haberleri atlayan medya kuruluşlarının, haberin kaynağını belirterek yeniden yayımlamaları gerekir. Fikri takip gerektiren geliştirilmeye açık haberlerde ilk gün haberi atlayan medya kuruluşları, ikinci gün diğer medya kuruluşlarından alıntılarla haberi verirler. Bunu yaparken sadece bir gün önceki haberle yetinmez, haberi geliştirirler. Böylece haberin daha sonra gelişecek boyutlarını verebilme olanağını da yakalamış olurlar. Redaksiyon yöntemiyle ilk haberi vermezlerse sonradan o konu ile ilgili yapılan tartışmaları takip edip okura iletmede sıkıntı yaşayabilirler. Herkesin ilgilendiği, yorum yaptığı bir konunun asıl özünü vermemek okura da haksızlık olur.

Washington Post, The Independent, Le Mond, Newsweek gibi dünya siyasetinin nabzını tutan ve yansıtan yabancı medya kuruluşlarında yayımlanan Türkiye ve dünya

siyaseti, ekonomisi ile ilgili makaleler ve haberler de bu yöntemle öncelikli olarak redakte edilir.

Dünya için tehlike çanları çalmaya başladı

Geçtiğimiz yıl, son 10 yılın en düşük seviyesinde seyreden ve bilim adamlarının yüzünü güldüren ozon tabakasındaki delik yeniden rekor düzeyde genişlemeye başladı.

La Repubblica gazetesinin haberine göre 2000 yılı Eylül ayında 28.3 kilometre kare ile rekor düzeye ulaşarak tehlike çanları çaldırın ozon deliği 2002 yılında son 10 yılın en düşük seviyesine ulaşarak bilim adamlarını rahatlatmıştı. Ama 2003 yılı Ağustos ayı itibariyle ozon deliğinin yeniden genişleyerek neredeyse 2000 yılının rekor düzeyine ulaştığı ve 28 kilometre kare olduğu saptandı. Özellikle spreylere çıkan zehirli gazlar nedeniyle atmosferin ozon tabakasında meydana gelen seyrelme 70'li yılların ortalarından bu yana dünyayı tehdit eder durumda. Amerika kıtasının yüzölçümünün üç katı büyüklüğünde olan delik, güneşten gelen zararlı ışınların yeterince emilmemesi sonucu kanser vakalarının çoğalması ve dünya ısısının yükselerek iklimlerin değişmesi, buz dağlarının erimesi gibi tüm yerküreyi tehdit eden geri dönüşümsüz zararlara neden oluyor.

Kalbe mucize kokteyl

Bazı ilaçların birlikte kullanılması kalp krizi ile felç riskini yarı yarıya düşürüyor.

19 bin kalp hastası üzerinde 5 yıl süren araştırmalar, 'mucize kokteyl'in formülünü verdi. İngiliz The Guardian gazetesinin haberine göre, yüksek tansiyon tedavisinde kullanılan 'beta - bloker' ilaçlarla kolesterol düşüren 'diüretik' ilaçların birlikte kullanılması, kalp ve felç riskini yüzde 50 azaltıyor.

Avrupa Kardiyoloji Topluluğu'na sunulan rapora göre, bu ilaç kokteyli felç riskini yüzde 25, koroner hastalık riskini yüzde 15, şeker hastalığına yakalanma riskini yüzde 30 oranında düşürüyor. Ancak doktor kontrolünde kullanılması şart.

Evleneceklerdi meğer ayrılmışlar

Angelina Jolie ve Brad Pitt'in evlenecekleri konuşulurken Avustralya'da yayımlanan NW dergisi şöyle yazdı: "Kedi-köpek gibi dalaşıyorlardı birbirleriyle, aralarında pek çok sorun vardı. Ayrıldılar..."

Ünlü çifti bebek ayırdı

Hollywood'un ünlü çifti Angelina Jolie ve Brad Pitt'in

nerede, ne zaman evlenecekleri konuşulurken ayrıldıkları haberi magazin basınına bomba gibi düştü. Avustralya'da yayımlanan NW Magazin dergisinin haberine göre yakışıklı oyuncu Pitt genç sevgilisiyle bitmeyen tartışmalara dayanamayıp sonunda 7 aylık hamile Jolie'yi bir başına bırakarak çekip gitti! Dergiye konuşan çiftin dostları Pitt'in Jolie'yi "Bebeğin nerede doğacağına" dair çıkan tartışmanın ardından terk ettiğini söyledi.

'Kedi-köpek gibi dalaşıyorlardı'

Pitt'in ailesinin de evlilik için çok baskı yaptığını belirten dostlarına göre zaten yakışıklı oyuncu uzun süredir Fransa'nın başkenti Paris'teki dairelerinde kanepede uyuyordu! Dergiye konuşan çifte yakın bir isim, "Brad ve Angelina sürekli kedi-köpek gibi dalaşıyorlardı. Bebeğin nerede doğacağı, Angelina'nın zayıflığı hep kavga sebebiydi." dedi. Haberde ayrıca çiftin yakınlarının Jolie'nin evlilik için sürekli engeller çıkardığı ve hiç de yakında evlenmeye niyeti varmış gibi görünmediğine dair sözlerine yer verildi. Onlara göre çiftin ayrılmasının en büyük nedeni Angelina Jolie'nin kaptisleri.

DIŞ HABERLER

Genel okur kitlesine hitap eden Tempo, Aktüel gibi dergilerde yayımlanan sansasyonel haberler, önemli röportajlar (özellikle aranan kişilerle yapılan röportajlar), geçmişte yaşamımızı derinden etkileyen olaylarla ilgili yeni ortaya çıkan bilgiler, itiraflar, özel haber dosyaları gazete ve televizyonlar tarafından redakte edilerek yayımlanabilmektedir. Ayrıca özel okur kitlesine hitap eden meslek ve sektör dergilerinde yayımlanan haberler, genel okur kitlesinin anlayabileceği şekilde teknik dilden arındırılarak redakte edilmektedir.

Dergi haberleri genellikle yorum da içeren uzun haberlerdir. Gazete haberleri ise yorumsuz, sade bir dille yazılır. Dergi haberi, gazetede yayımlanmak üzere redakte edilirken (yorumlar ve bazı tasvirler gibi) gazete için gereksiz ayrıntılar atılarak kısaltılır. Çünkü dergilerin haberleri kullanacak geniş bir alanı olmasına rağmen özellikle binlerce haberin aktığı günlük gazetelerde yer sorunu vardır. Bu nedenle haberlerin yazılabilecek en kısa şekilde redakte edilmesi gerekir.

Genelde normal piramit tekniğiyle yazılan dergi haberleri gazetede yayımlanmak üzere redakte edilirken ters piramit tekniğine dönüştürülür. Bu nedenle dergi haberinde flaşa verilmeyen bir ayrıntı, gazete haberinin en önemli unsurunu oluşturabilir. Haberin alıntılı olduğu derginin kaynak olarak gösterilmesi gerekir. Kaynağı haberin gövdesinin ilk cümlesinde vermek en uygun yöntemdir.

2.2. Kendi Gazetecilik Kuruluşunda Yayımlanan Haberin Redaksiyonu

Redaksiyon uygulaması haberlerin gelişmesi ve devamını değerlendirmek açısından kullanılan bir yöntem olarak da karşımıza çıkmaktadır. Yayımlanan haberi oluşturan olaydaki gelişmeler, redaksiyon yoluyla düzenlenebilmektedir. Haberlerin gelişmesini gösterebilmek yönünden haber değerini yitiren etkenler atılmakta, değerini koruyanlara yenilikler ve gelişmeler eklenmektedir. Haber, gündemi ilgilendiren yönü başa çekilerek

redakte edilmektedir. Haber bu şekilde hem gelişmekte hem de yeni bir hava ve anlayışla tekrar sunulmaktadır. Ayrıca farklı boyutlarıyla gelişmeye devam eden sıcak haberlerde de fikri takiple gelişmeler yansıtılırken bu yöntem kullanılmaktadır.

Genellikle medya kuruluşları, dünya ya da ülke gündemiyle ilgili konulardaki haberlerinde öne sürdükleri öngörüler, analizler gerçekleştiğinde bu yönteme başvurmakta söz konusu haberlerini yeni gelişmelerle birlikte tekrar yayımlamaktadırlar.

Örneğin, bir yıl önce yazılan bir haber yeni gelişmelerle gündeme tekrar gelmişse yeniden yayımlanmaktadır. Böylece medya kuruluşları “ne kadar güvenilir olduklarını, analizlerinin doğruluğunu” okura göstererek okurla arasındaki güven ilişkisini pekiştirmektedir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Uygulama faaliyetini, sektör ve meslek dergisi haberi ile bilim-teknik, haber-aktüel ya da kültür-sanat dergi haberi üzerinde ayrı ayrı gerçekleştiriniz. Redaksiyon işlemini en az üç dergi haberi üzerinde yapmanız gerekmektedir.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Haberi dikkatli okuyarak en önemli unsurunu belirleyiniz.	➤ Haberin en önemli unsurunu belirleyiniz. ➤ Dergi haberinin belirlediğiniz bu unsurla ilgili bölümlerini yeniden düzenleyiniz. ➤ Haberi farklı bir havayla özünü değiştirmeden yeniden yazınız. ➤ Haberi günlük bir gazetede yayımlanabilecek şekilde kısaltınız.
➤ Haberin içeriğini bozmadan girişini yeniden yazınız.	
➤ Haberin gövdesini yeniden yazınız.	
➤ Haberin başlığını yeniden yazınız.	
➤ Haberde gerekli kısaltmaları yapınız.	
➤ Gerekli durumlarda habere yeni bilgiler ekleyiniz.	

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Haberi dikkatli okuyarak en önemli unsurunu belirlediniz mi?		
2. Haberin içeriğini bozmadan girişini yeniden yazdınız mı?		
3. Haberin gövdesini yeniden yazdınız mı?		
4. Haberin başlığını yeniden yazdınız mı?		
5. Haberde gerekli kısaltmaları yaptınız mı?		
6. Gerekli durumlarda habere yeni bilgiler eklediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “Hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “Evet” ise ölçme değerlendirmeye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Medya kuruluşları, kendi olanaklarıyla elde edemedikleri haberleri .....olarak kullanabilirler.
2. Dergi haberi, gazetede yayımlanmak üzere redakte edilirken (yorumlar ve bazı tasvirler gibi) .....atılarak, kısaltılır.
3. Yabancı medya kuruluşlarının haberlerini redakte ederken ..... yapmamaya özen gösterilmelidir.
4. Kendi yayım kuruluşunda yayımlanan haber, ...başa çekilerek redakte edilir.
5. Diğer medya kuruluşlarının haberleri redakte edilirken ..... belirtilmesi mesleki etik ve yasal açıdan bir zorunluluktur.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme” ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Modül değerlendirme faaliyetini, öğretmeninizin belirleyeceği bir dergi haberi üzerinde gerçekleştiriniz. Haberi, günlük bir gazetede yayımlanacak (Haberinizin bir sayfayı geçmemesine özen gösteriniz.) şekilde redakte ediniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Haberi dikkatli okuyunuz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikkatli olunuz ve ayrıntıları göz önünde bulundurunuz. ➤ Gerekli durumlarda yazım kılavuzu ve Türkçe sözlükten yararlanınız. ➤ Haberi redakte ettikten sonra tekrar okuyunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Haberin içeriğini bozmadan girişini yeniden yazınız.	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Haberin gövdesini yeniden yazınız.	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Haberin başlığını yeniden yazınız.	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Haberde gerekli kısaltmaları yapınız.	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Haberi dikkatli okuyarak en önemli unsurunu belirleyiniz.	<ol style="list-style-type: none"> 7. Haberin en önemli unsurunu belirleyiniz. 8. Dergi haberinin belirlediğiniz bu unsurla ilgili bölümlerini yeniden düzenleyiniz. 9. Haberi farklı bir havayla, özünü değiştirmeden yeniden yazınız. 10. Haberi günlük bir gazetede yayımlanabilecek şekilde kısaltınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Haberin içeriğini bozmadan girişini yeniden yazınız.	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gerekli durumlarda habere yeni bilgiler ekleyiniz.	

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadıklarınız için **Hayır** kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Haberi dikkatli okudunuz mu?		
2. Haberin içeriğini bozmadan girişini yeniden yazdınız mı?		
3. Haberin gövdesini yeniden yazdınız mı?		
4. Haberin başlığını yeniden yazdınız mı?		
11.Haberi dikkatli okuyarak en önemli unsurunu belirlediniz mi?		
12.Haberde gerekli kısaltmaları yaptınız mı?		
13.Gerekli durumlarda habere yeni bilgiler eklediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	hızlı, çabuk
2	bugünün, dünün
3	Ajanstan beklemeyi
4	“Bu haberi ajans da verdiyse haber doğrudur.”
5	Doğru
6	Yanlış
7	Yanlış
8	Doğru

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	bir başka medya kuruluşundan
2	gazete için gereksiz ayrıntılar
3	çeviri hatası
4	gündemi ilgilendiren yönü
5	haber kaynağının

KAYNAKÇA

- Dr. GİRGİN Atilla, **Uluslararası İletişim Haber Ajansları ve AA**, Der Yayınları, İstanbul, 2002.
- BÜLBÜL A. Rıdvan, **Genel Gazetecilik Bilgileri**, Nobel Yayınları, Ankara, 2000.
- BROWNE Christopher, **Gazetecinin El Kitabı**, Media Cat Kitapları, Ankara, 2000.
- TOKGÖZ Oya, **Temel Gazetecilik**, İmge Kitabevi, Ankara, 2000.